

سلسله کتاب های آموزش نوین علوم و فنون تلاوت و حفظ قرآن کریم (۶)

فقه التلاوة

پژوهشی نوین در مشروعیت موسیقی تلاوت قرآن و مداحی

www.ketab.ir

نویسنده:

حمید ایماندار

(عضو هیأت علمی دانشگاه شیراز)

انتشارات ارباب اندیشه

۱۴۰۰

فهرست نویسی پیش از انتشار کتاب کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: آملی‌دار، حمید، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور	: فقه‌التلاوة پژوهشی نوین در مشروعیت موسیقی تلاوت قرآن و مذاحی/ نویسنده حمید آملی‌دار، ویراستار فاطمه محمدی‌نیکو.
مشخصات نشر	: قم: ارباب اندیشه، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص.
فروست	: سلسله کتاب‌های آموزش نوین علوم و فنون تلاوت و حفظ قرآن کریم؛ ۶.
شابک	: ISBN : 978-622-94254-2-8
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: کتاب‌نامه: ص. [۱۴۵] - ۱۵۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.
عنوان دیگر	: پژوهشی نوین در مشروعیت موسیقی تلاوت قرآن و مذاحی.
موضوع	: قرآن -- ترتیل
	: Qur'anic recitations
	: قرآن -- تلاوت
	: Qur'an -- Reading
موضوع	: موسیقی (فقه)
	: Music (Islamic law)
	: مدیحه و مدیحه‌سرایی اهل بیت (ع)
	: Laudatory poetry of Ahli-beyt*
شناسه افزوده	: محمدی نیکو، فاطمه، ۱۳۷۹-، ویراستار
رده بندی کنگره	: BP ۱۹۴ / ۶
رده بندی دیویی	: ۲۹۷ / ۳۷۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۹۲۱۴۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیا

انتشارات ارباب اندیشه

سلسله کتاب های آموزش نوین علوم و فنون تلاوت و حفظ قرآن کریم (۶)

- عنوان کتاب: فقه التلاوة (پژوهشی نوین در مشروعیت موسیقی تلاوت قرآن و مداحی)
- نویسنده: دکتر حمید ایماندار (عضو هیأت علمی دانشگاه شیراز)
- ویراستار: فاطمه محمدی نیکو
- نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ISBN : 978-622-94254-2-8

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۲۵۴-۲-۸

همه حقوق برای نویسنده محفوظ است

مرکز پخش: ۰۹۱۲ ۷۵۴ ۴۶۹۷

E-mail : arbabeandisheh@gmail.com

ارتباط با انتشارات:

فهرست مطالب

پیش گفتار ۱۱

فصل اول

موضوع شناسی غناء

مقدمه ۱۷

۱-۱) تعریف واژه موسیقی ۱۸

۲-۱) تاریخچه موسیقی ۱۹

۳-۱) تعریف مفهوم غناء و موضوع شناسی آن ۲۰

۴-۱) اشکالات و نقدهای ناظر بر تعریف مختار ۲۳

۱-۴-۱) قید تناسب در تعریف غناء ۲۳

۲-۴-۱) قید طرب انگیزی در متعارف مردم ۲۵

۳-۴-۱) قید شائیت ایجاد طرب ۲۵

۴-۴-۱) قید فعلیت ایجاد طرب ۲۶

۵-۴-۱) انحصار صوت غنایی در صوت انسان ۲۷

۶-۴-۱) عدم اعتبار حزن در مفهوم طرب ۲۸

۷-۴-۱) اعتبار اغراض مستمعین در تحقق عنوان غناء ۳۰

۵-۱) شبهات وارده حول تغییر یا تضییق حرمت مطلق غناء ۳۱

۱-۵-۱) دعوای انصراف مفهوم غناء ۳۱

۲-۵-۱) شبهات موضوعیه ۳۴

۱-۲-۵-۱) شبهه در اصل موضوع غناء ۳۵

۱۰۹	 بررسی سندی روایت..... (۲-۳-۵)
۱۰۹	 تحلیل و بررسی مفهوم الحان و اصوات عرب در روایت..... (۳-۳-۵)
۱۱۴	 حکم شرعی تلاوت قرآن با الحان موسیقی فارسی..... (۴-۳-۵)
۱۱۶	 نکوهش تلاوت قرآن به شکل نوحه سرایی در روایت نبوی..... (۵-۳-۵)
۱۱۸	 نکوهش تلاوت قرآن با اسلوب رهبانیت در روایت نبوی..... (۶-۳-۵)
۱۲۰	 حرمت صوت لهنوی در تلاوت قرآن..... (۷-۳-۵)
۱۲۱	 حکم استعمال الحان موسیقی عرب در تلاوت..... (۴-۵)
۱۲۱	 حکم استعمال الحان موسیقی عرب در تلاوت بر اساس فقه شیعه..... (۱-۴-۵)
۱۲۲	 حکم استعمال الحان موسیقی عرب در تلاوت بر اساس فقه اهل سنت..... (۲-۴-۵)
۱۲۳	 اصول و مبانی استعمال الحان در تلاوت از منظر مقبل مجبیری..... (۳-۴-۵)
۱۲۴	 اسلوب موسیقایی تلاوت قاریان مصری از منظر فقه فریقین..... (۴-۴-۵)
۱۲۷	 ظرفیت های هنری اسلوب های موسیقایی غیر غنایی در تلاوت قرآن..... (۵-۵)
۱۲۸	 اعتدال در نغمه پردازی و تلحین در تلاوت..... (۶-۵)
۱۲۸	 فلسفه تضییق دایره تلحین و تعنی در تلاوت قرآن..... (۷-۵)
۱۳۱	 تبیینی دیگر از مفهوم ترجیع صوت در تلاوت قرآن..... (۸-۵)
۱۳۴	 امکان تحقق غناء محرم و صوت لهنوی در اسلوب مداحی..... (۹-۵)
۱۳۷	 نتیجه گیری.....

۱۴۱ **کلام پایانی**

۱۴۵ **کتابنامه**

۱۴۵ **الف: کتاب ها**

۱۵۱ **ب: مقالات**

پیش‌گفتار

فطرت سلیم بشریت از آغاز تاکنون با آواهای گوش نواز و اصوات روح افزا دمساز بوده است. ادیان ابراهیمی و سفیران الهی همواره در جهت هدایت هنرهای آوازی و موسیقایی در مسیری تعالی بخش و سعادت آفرین کوشش وافر نمود و خود نیز از این ابزار شور آفرین در جهت تبلیغ دینی بی نصیب نبوده‌اند.

قرآن کریم به عنوان نسخه متکامل هدایت بشر به دار قرار و سعادت ابدی، صوت الهی داود را به نیکی می‌ستاید و پیامبر اعظم به مثابه مبین کلام ربوبی، خوش دارد زمزمه‌های رکبانی حجازیان به ترنم و تغنی قرآنیان مبدل گردد؛ آن که خود چنان در تلاوت نمازش خفص صوت می‌نمود تا مسامع مأمومین را طاقتی باشد در استماع او، همو فرمود هرکه روح و روانش در این سرای ناپایدار با نواهایی غنایی همساز باشد از استماع نوای قاریان بهشتی که به روحانیین توصیفشان نمود بی‌نصیب خواهد ماند. اندکی می‌گذرد و رهگذران مدینه صوت نبوی را با ترجیعات الهی فرزندی از خاندان رسالت در ذهن خود تصویر سازی کرده و از خالی شدن مشک‌های پر آبشان هم ابایی ندارند. آن‌که در زبور آل محمد ﷺ، حضرت حق را بر باز شدن عقده‌های لسانش به حسن عبارات قرآنش شکر گزار است.

از سوی دیگر لسان غیب‌گوی پیامبر ﷺ و اهل بیتش پیشاپیش از تلاوت کلام الهی با اصوات زمزماری و آلات لهوی در آینده‌ای نه چندان دور خبر می‌داد، چیزی که همچون دیگر اخبار آخر الزمانی ایشان به واقعیتی غیر قابل انکار و معجزه‌ای دیگر بدل شد.